



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Kratochvíla a Štěpána Výborného ve věci

žalobce

T.
bytem ...
zastoupen zákonným zástupcem ...
bytem tamtéž
zastoupený advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Vinohradská 22, Praha 2

proti
žalovanému

**Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu
cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2017, č.j. MV-61747-4/SO-2017,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 22. 6. 2017, č.j. MV-61747-4/SO-2017, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce ve výši 9 800 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Vratislava Polky, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“), ze dne 28. 3. 2017, č.j. OAM-108-11/ZR-2017 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), ve věci zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
3. Prvoinstančním rozhodnutím ministerstvo zrušilo platnost povolení k trvalému pobytu žalobce na základě § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť pobýval mimo území České republiky od roku 2009 do dne 6. 9. 2016, tj. nepřetržitě po dobu delší než 6 let. Ministerstvo vycházelo především ze svědecké výpovědi otce žalobce, dle kterého žalobce s rodiči v roce 2009 odcestoval do Vietnamu. Jeho otec se následně vrátil zpět do České republiky, nicméně s návratem žalobce matka neměla souhlasit. V roce 2016 bylo manželství rodičů rozvedeno a žalobce svěřen do péče otce. Následně žalobce přicestoval do České republiky. Ministerstvo konstatovalo, že v dané věci nemá povinnost zkoumat důvody pobytu mimo území, případně k nim přihlížet. Obdobně ministerstvo nepřihlíží k tomu, zda bude rozhodnutí přiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života. Ministerstvo dále z rozhodnutí o rozvodu rodičů dovodilo, že matka žalobce je způsobilá a ochotná se o něj starat v zemi původu. Současně neshledalo rozpor s čl. 9 a 10 Úmluvy o právech dítěte.
4. Žalovaný se v žalobou napadeném rozhodnutí se závěry ministerstva ztotožnil. Zopakoval, že § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců neukládá povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí. Ministerstvo bylo povinno zrušit platnost povolení, přičemž v souladu s judikaturou mu zákonodárce nedal možnost správního uvážení, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č.j. 9 Azs 218/2015-51. Ministerstvo nemělo ani povinnost posuzovat dopad do soukromého a rodinného života žalobce, jak uvedl Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 24. 8. 2016, č.j. 30 A 122/2015-48. K obdobnému závěru došel i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č.j. 7 Azs 338/2016-39, přičemž u takto dlouhého pobytu mimo území nelze takový zásah ani legitimně předpokládat a relevantním důvodem není ani to, pokud k pobytu mimo území došlo na základě rozhodnutí rodiny. Jelikož žalobce pobýval mimo území déle než 6 let, nemohlo dojít k vytvoření vazeb k České republice, jejichž přetržení by bylo nepřiměřeným dopadem. Žalobce naopak navázal vazby k zemi původu.
5. Dále žalovaný konstatoval, že prvoinstanční rozhodnutí nepředstavuje zákaz styku žalobce s jeho otcem, ani zákaz pobytu na území. Jelikož byl žalobce svěřen do péče otce, je na otci, aby v rámci rodičovských povinností zajistil potřebnou péči v zemi původu, přičemž z rozhodnutí o rozvodu nevyplývá, že by matka žalobce, která žije v zemi původu, neměla

o žalobce zájem. Současně na základě § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců má žalobce možnost podat žádost o trvalý pobyt před uplynutím doby tří let. Dle § 66 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 66 odst. 4 zákona o pobytu cizinců má přitom žalobce možnost podat i žádost na území, pokud zde bude pobývat v rámci přechodného pobytu. Žalobce tedy má určitou možnost pobývat po dobu vyřízení žádosti na území.

II.

Argumentace účastníků

6. Žalobce namítal, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné a nezákonné. Zásadním nedostatkem je neposouzení přiměřenosti rozhodnutí. Měl být totiž zohledněn čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, resp. čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) s ohledem na okolnosti a nejlepší zájem dítěte. Vycestování samotného žalobce přitom není možné kvůli věku, vyřizování nového pobytového oprávnění ze země původu by vedlo k dlouhodobému odloučení od otce, který s ohledem na podnikání nemůže být po celou dobu společně s žalobcem a matka žalobce o něj nejeví žádný zájem. Současně má žalobce na území vytvořeno zázemí, je dle rozhodnutí soudu svěřen do péče otce, navštěvuje zde školu, na vzniku situace se nepodílel. Zájem na setrvání žalobce tak převažuje nad veřejným zájmem na zrušení povolení. Žalobce považuje zrušení povolení rovněž za nelogické, jedná se o neúčelný a přepjatý formalismus zatěžující žalobce, jeho otce i ministerstvo s ohledem na možnost žalobce znovu požádat o trvalý pobyt dle § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Tato námitka žalovaným nebyla vypořádána. Dle žalobce došlo k rozporu s § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu, resp. opomenutí zjištění stavu věci ve smyslu § 3 správního řádu a porušení § 2 odst. 3 a 4 správního řádu.
7. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Rozhodnutí soudu o rozvodu rodičů žalobce neprokazuje, že by jeho matka o něj nejevila zájem. Žalobce tak v zemi původu může pobývat u matky, u které žil i dříve. Dle podkladů ve spisovém materiálu žalobce měl vycestovat do země původu, aby se naučil vietnamskému jazyku a jako důvod jeho návratu byl označen lepší život v České republice. Tvzení, že by matka žalobci bránila ve vycestování, což mělo vést po celou dobu k jeho nepřítomnosti na území, je účelové a neprokázané. Žalovaný rovněž nesouhlasí s vážnou újmou, neboť žalobce žil více než šest let v zemi původu, kde realizoval soukromý a rodinný život. Nemohl si tak vytvořit vazby k území České republiky, když tyto má k zemi původu.

III.

Posouzení žaloby

8. Městský soud projednal věc bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s tímto k výzvě soudu nevyjádřili nesouhlas (§ 51 odst. 1 s.ř.s.)
9. Městský soud na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.)
10. Podle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec pobýval mimo území nepřetržitě po dobu delší než 6 let.
11. Podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci který o vydání tohoto

povolení žádá jako nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců.

12. Podle § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců povolení k trvalému pobytu se dále na žádost vydá cizinci, kterému předchází povolení k trvalému pobytu na území bylo zrušeno z důvodu podle § 77 odst. 1 písm. c) nebo d), pokud od nabytí právní moci rozhodnutí neuplynula doba 3 let.
13. Soud předně uvádí, že v posuzované věci žalobce, resp. jeho zákonný zástupce nerozporuje, že žalobce pobýval mimo území České republiky v letech 2009 – 2016. Výslovně konstatuje, že formální podmínky pro zrušení rozhodnutí dle § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců byly splněny. Zrušení však považuje za nepřiměřené a dle jeho názoru zde absentuje veřejný zájem na ukončení pobytu. Správní orgány v tomto ohledu své závěry založily na tom, že zákon o pobytu cizinců povinnost posuzovat přiměřenost ve vztahu k § 77 odst. 1 písm. d) neukládá a žalovaný v této souvislosti poukázal i na vybranou judikaturu správních soudů. Žalovaným zvolená judikatura však dle soudu nekoresponduje s obsahem námitky žalobce.
14. Správním orgánům je nutné dát za pravdu potud, že judikatura při aplikaci § 77 zákona o pobytu cizinců stran posuzování přiměřenosti zdůrazňuje odlišnost důvodů uvedených v odstavci 1 od důvodů dle odstavce 2 daného ustanovení. Odlišnost v této souvislosti vychází z toho, že zákonodárce v odstavci 2 uvedl důvody, při jejichž splnění se zruší platnost povolení k trvalému pobytu za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené – konkrétně z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince, resp. přiměřené s ohledem na § 174a zákona o pobytu cizinců, které vyžaduje vést úvahu týkající se přiměřenosti rozhodnutí. Oproti tomu v odstavci 1, kam patří i pro věc relevantní písm. d), jsou s ohledem na text a vnitřní systematiku stanoveny důvody, při jejichž splnění se zruší platnost povolení k trvalému pobytu bez dalšího (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2015, č.j. 6 Azs 226/2015-27, ze dne 12. 1. 2017, č.j. 7 Azs 295/2016 - 27).
15. V posuzované věci si však žalobce textace zákona a absence zákonodárcem výslovně formulované povinnosti byl velmi dobře vědom (viz například str. 3 odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí). Jeho námitka proto i přes znění daného ustanovení směřovala z hlediska nepřiměřenosti rozhodnutí k nerespektování mezinárodních závazků, konkrétně zmínil čl. 8 Úmluvy. V jiné části svého odvolání se pak dovolával i čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.
16. Stran dodržování přiměřenosti s ohledem na mezinárodní závazky je však nutné konstatovat, že odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č.j. 9 Azs 218/2015-51, je irelevantní, neboť se tímto vůbec nezabývá, obdobně jako rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 8. 2016, č.j. 30 A 122/2015-48. Oba rozsudky se totiž věnovaly přiměřenosti toliko z pohledu vnitrostátní úpravy, tj. konkrétně dle zákona o pobytu cizinců tak, jak byla zdejším soudem předestřena výše. I poslední žalovaným uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2017, č.j. 7 Azs 338/2016-39, se k respektování mezinárodních závazků v souvislosti s přiměřeností rozhodnutí nevyjadřuje přímo. V jediné citaci v něm uvedených soudních rozhodnutí se pouze uvádí, že zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí dle zmíněného ustanovení do soukromého a rodinného není nezbytné ani z

hlediska čl. 8 odst. 1 Úmluvy - viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j.

9 Azs 288/2016 – 30. K tomu je ovšem nutné podotknout, že odkazovaný rozsudek se týkal aplikace § 77 odst. 1 písm. c) nikoli d) zákona o pobytu cizinců, přičemž soud současně doplnil, že dané ustanovení má v sobě nastaveny takové podmínky pro svou aplikaci, které brání nepřijatelně tvrdým dopadům na cizince (návratu brání *závažné* důvody); jde o podmínky, které tak současně garantují dodržení čl. 8 odst. 1 Úmluvy. To však nelze konstatovat ve vztahu k § 77 odst. 1 písm. d), které bylo aplikováno v případě žalobce.

17. Vyjde-li proto městský soud z relevantní judikatury k dané námitce, je nutné uvést, že v rozsudku ze dne 8. 6. 2017, č.j. 4 Azs 87/2017-28, Nejvyšší správní soud uvedl, že když zákonodárce koncipoval § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, nemohl domyslet veškeré situace, na které dopadne. Některé z těchto situací mohou být natolik specifické, že samotné naplnění podmínek pro aplikaci předmětného ustanovení nepředstavuje záruku proporcionality rozhodnutí. Nikoliv tedy ve všech, ale právě v takových výjimečných případech jsou správní orgány povinny zohlednit přiměřenost dopadů zamýšleného rozhodnutí, a to tak, aby dotčeným osobám neupřely práva a svobody vyplývající z ústavního pořádku a z *mezinárodních závazků*, i když nelze aplikovat § 174a zákona o pobytu cizinců. Dle rozsudku téhož soudu ze dne 14. 3. 2018, č.j. 6 Azs 422/2017-29, by pak za určitých okolností zrušení povolení k trvalému pobytu mohlo do práv cizince nepřiměřeně zasáhnout, byť zpravidla nelze s ohledem na délku pobytu mimo území toto předpokládat. Je pak na účastníkovi řízení, aby ministerstvo na takové okolnosti upozornil, aby mohlo přiměřenost dopadů rozhodnutí posoudit.
18. Konečně v rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29, Nejvyšší správní soud shledal, že skutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy. Ta má přitom přednost před zákonem.
19. Na základě výše uvedeného lze proto uzavřít, že ve většině případů ukončení pobytu z daného důvodu skutečně nebude představovat nepřiměřený zásah. Nicméně nelze bez dalšího takovou situaci vyloučit. Jakkoli zákonodárce výslovně nestanovil povinnost správních orgánů zkoumat při aplikaci § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců přiměřenost dopadů rozhodnutí mimo jiné i do soukromého a rodinného života účastníků řízení, nelze na tuto bez dalšího rezignovat s ohledem na mezinárodní závazky České republiky, pokud zde existují takové okolnosti, ve kterých by tuto nepřiměřenost bylo možné spatřovat. Pokud by tedy účastník řízení z důvodu rodinné situace konkrétně namítal nepřiměřenost zásahu a porušení článku 8 Úmluvy, správní orgány se s touto námitkou musí náležitě vypořádat bez ohledu na to, zda to zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje nebo nevyžaduje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č.j. 6 Azs 201/2016 – 46). Jinými slovy

rozhodnutí v takovém případě musí obsahovat úvahy stran posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí.

20. Otec žalobce již v rámci své výpovědi, doplněné dále ve vyjádření k podkladům rozhodnutí, uvedl konkrétní okolnosti ve vztahu k rodinné situaci. Mimo jiné, že si matka po vycestování v roce 2009 návrat žalobce do ČR nepřála, zůstala proto s žalobcem ve Vietnamu. Otec mezitím v České republice podnikal a žalobce žil s matkou. Po prvních dvou letech se však o žalobce měla ve Vietnamu začít starat matka žalobcova otce, tj. babička žalobce, která je českou občankou, a to z důvodu údajné nedostatečné péče ze strany matky, která měla mezitím navázat vztah s jiným mužem. Otec žalobce proto začal usilovat ve Vietnamu o rozvod manželství, přičemž dle tamní praxe museli rodiče nejdříve absolvovat pokus o smíření, resp. zachování manželství. Teprve na základě rozhodnutí soudu ze dne 24. 8. 2016 došlo k rozvodu manželství a svěření žalobce do péče jeho otce, což bylo ministerstvu doloženo. Žalobce následně přicestoval zpět do České republiky, navštěvuje zde základní školu, má zde veškeré zázemí a situaci nemohl nijak ovlivnit.
21. Ačkoli ministerstvo v prvoinstančním rozhodnutí shledalo, že nemůže k předloženým podkladům přihlížet, ani nemá povinnost zkoumat přiměřenost, přesto konstatovalo, že by zásahem do soukromého a rodinného života mohl být zpravidla pouze zákaz pobytu. Dále v rozhodnutí uvedlo, že nebylo podloženo, že by matka žalobce neměla zájem se o něj starat, naopak dle rozhodnutí o rozvodu nemá být žádnému z rodičů bráněno návštěvám a v péči. Rozvod až po sedmi letech naopak poukazuje na nedostatečný zájem ze strany otce včas situaci řešit. Otec žalobce se po vycestování v roce 2009 vrátil sám do ČR a zpět do Vietnamu odjel znovu až po dvou letech, aby následně po třech měsících opět přijel do ČR. Ministerstvo rovněž doplnilo, že dle jeho názoru nedojde ani k porušení čl. 9 a 10 Úmluvy o právech dítěte. Jednak proto, že až do doby podání návrhu na rozvod manželství nepodnikl otec žalobce žádné právní kroky stran změny stavu. Současně otec žalobce nemá povinnost v České republice žít, je na jeho vůli, aby zvolil způsob soužití, a žalobce může i zároveň znovu požádat o oprávnění k pobytu.
22. Žalovaný se ve vztahu k přiměřenosti vyjma výše nepřiléhavé judikatury omezil na konstatování, že pobyt mimo území po dobu delší než 6 let nemohl vést k vytvoření vazeb k území ČR, nýbrž vazeb k zemi původu. Žalovaný tak sice rezignoval na posouzení přiměřenosti, nicméně rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tvoří z pohledu soudu jeden celek a mezery v odůvodnění rozhodnutí o odvolání mohou být zaplněny argumenty obsaženými v prvostupňovém rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013 - 25). Lze tedy z rozhodnutí konstatovat, že jisté úvahy správních orgánů je možné považovat za úvahy stran posouzení přiměřenosti.
23. Vzhledem k výše uvedené judikatuře je však irrelevantní tvrzení ministerstva, že by zásahem do soukromého a rodinného života mohl být pouze zákaz pobytu. I v případě zrušení povolení zjištěné okolnosti mohou vést k nepřiměřenosti rozhodnutí. Pokud tedy žalobce argumentoval rodinnou situací a v odvolání výslovně uvedl rozpor s čl. 8 Úmluvy, je nutné toto řádně posoudit. Dle soudu však rozhodnutí trpí zkratkovitostí a nedostatečnou reflexí okolností případu.
24. Na základě zjištěného skutkového stavu totiž nelze konstatovat, že by otec způsob soužití až do návrhu na rozvod akceptoval. Otec žalobce ve své výpovědi zcela konkrétně uvedl,

že z důvodu údajné nedostatečné péče ze strany matky se o žalobce a jeho sourozence měla po dvou letech začít většinu času starat jeho babička (občanka ČR). Pokud pak ministerstvo uvedlo, že otec až do podání návrhu na rozvod nečinil žádné kroky, opomnělo, že otec žalobce ve výpovědi uvedl, že situaci v rodině se měla zabývat „Komise pro smíření“ a nařídít matce péči o děti (bližší okolnosti uvedeny nejsou). Tatáž komise měla usilovat o smíření, resp. zachování manželství. Soud neshledal, že by tvrzení otce byla v rámci řízení rozporná. V rámci výpovědi, vyjádření k podkladům rozhodnutí i v odvolání je naopak argumentace vnitřně koherentní. Na tom nemění nic, pokud otec v podání ze dne 12. 9. 2016, označeném jako „Vysvětlení“, uvedl, že žalobce přijel do ČR kvůli tomu, že je tady lepší život, což ve vztahu ke konkrétní rodinné situaci žalobce v zemi původu takto skutečně mohl vnímat. Žalobce navíc po svěření do péče otce bezprostředně přicestoval do ČR. Pokud správní orgány měly nedůvěru či pochybnosti o tvrzeních otce, mohly si v tomto ohledu tvrzení ověřit či dále doplnit například výsledkem babičky žalobce, aby bylo objasněno, zda a jak se o něj skutečně starala, tj. jaké měl ve skutečnosti zázemí v zemi původu a vazby - dle vyjádření k podkladům rozhodnutí se totiž babička žalobce vrátila do ČR.

25. Správní orgány se dále řádně nevypořádaly s otázkou nejlepšího zájmu dítěte, a zda mohl nad tímto zájmem převážet nějaký konkurující veřejný zájem. Podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte by primárním hlediskem při jakékoli činnosti orgánů veřejné moci týkající se dětí měl být nejlepší zájem dítěte. Uvedené vyplývá rovněž i z rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 6. 7. 2010, *Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku*, stížnost č. 41615/07, bod 135. V případě dětí je proto nutné brát zřetel na *jejich věk, závislost na rodičích, situaci v zemi původu*. Byť nejlepší zájem neznamená, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se žilo lépe ve smluvním státě Úmluvy. Na druhou stranu musí být tomuto zájmu přiznán rozhodující význam. Při určení nejlepšího zájmu dítěte pak státy požívají prostor pro uvážení. Rozpor s článkem 8 Úmluvy nastane v situaci, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů (viz rozhodnutí téhož soudu ze dne 8. 11 2016, *El Ghatet proti Švýcarsku*, stížnost č. 56971/10, body 46-47).
26. Zájem žalobce nelze ztotožnit pouze s možností udržovat pravidelný styk s rodičem. Soud se nedomnívá, že by přesídlení (byť ve výsledku třeba i dočasné) zpět do Vietnamu nemělo dopad na žalobce a jeho rodinu, jak dovozují správní orgány (viz níže bod 29 a násl.). Je potřeba zohlednit nejen stupeň integrace žalobce ale i jeho zákonného zástupce do české společnosti včetně toho, že se u žalobce (stále) jedná o nezletilé dítě. Je nutno vycházet z toho, že žalobce je v péči svého otce. Je to tedy otec, který se má o žalobce postarat. Pokud otec dlouhodobě žije v Česku je přirozené, že se i o své děti chce starat v Česku.
27. Otec žalobce pobývá v Česku řadu let, navíc babička žalobce má disponovat českým občanstvím. Příjem otce žalobce je s ohledem na podnikání v ČR vázán na území (což opět uvedl ve vyjádření k podkladům) a žalobce má s ohledem na jeho věk a rozhodnutí o rozvodu právo na péči ze strany otce, který by zde musel zanechat aktivit a vycestovat s žalobcem, ke kterému má rovněž vyživovací povinnost (dle rozhodnutí soudu matce nebyla stanovena). Žalobce je tak minimálně i finančně závislý na výdělcích otce. Nepostačuje, pokud správní orgány toliko shledaly, že žalobce byl svěřen do péče otce, je tedy na otci, aby v rámci rodičovských povinností zajistil v případě návratu potřebnou péči a starostlivost, a současně nebylo prokázáno, že by matka žalobce o něj nejevila zájem. Správní orgány v tomto ohledu ignorovaly věk žalobce, závislost na otci (případně

babičce), jejich integraci a situaci v zemi původu navíc za situace, když zde již začal žalobce navštěvovat školu.

28. V této souvislosti soud doplňuje, že správní orgány mají dle § 29 odst. 4 správního řádu postupovat tak, aby byl zjištěn názor nezletilého dítěte, a to za předpokladu, že je schopno formulovat své názory. Správní orgán za tím účelem poskytne dítěti možnost, aby bylo vyslyšeno buď přímo, nebo prostřednictvím zástupce nebo příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Uvedené ustanovení přitom promítá čl. 12 Úmluvy o právech dítěte, dle kterého státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zabezpečují dítěti, které je schopno formulovat své vlastní názory, právo tyto názory svobodně vyjadřovat ve všech záležitostech, které se jej dotýkají, přičemž se názorům dítěte musí věnovat patřičná pozornost odpovídající jeho věku a úrovni. Za tímto účelem se dítěti zejména poskytuje možnost, aby bylo vyslyšeno v každém soudním nebo správním řízení.
29. S ohledem na výše uvedené proto soud konstatuje, že správní orgány na základě zjištěného skutkového stavu nedostatečně zohlednily okolnosti stran rodinné situace žalobce. Správní orgány v této souvislosti jednostranně dovozovaly na podporu svých závěrů, že otec žalobce měl soužití s matkou akceptovat, situaci neřešit. Přehlédly však, že otec integrovaný v České republice se snažil situaci řešit, o žalobce se měla starat jeho babička, neboť matka nebyla schopna péči zajistit, což ovšem ovlivňuje faktickou existenci zázemí v zemi původu a navázané vazby. Soud proto považuje výše popsanou situaci žalobce za natolik specifickou, že při současném zohlednění nejlepšího zájmu žalobce, který je v péči otce, je napadené rozhodnutí nepřiměřené.
30. Dále žalobce namítá, že zrušení povolení je neúčelným a přepjatým formalismem, který zbytečně zatěžuje žalobce (finančně, administrativně, apod.), resp. ministerstvo s ohledem na možnost žalobce opětovně žádat o trvalý pobyt dle § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, tedy vést další řízení, čímž se jedná současně i o postup nevhodný. Žalobce bude totiž muset vycestovat a podat žádost ve Vietnamu, s čímž souvisí dlouhodobý pobyt v zemi původu, pokud to nefunkční a účelový Visapoint vůbec umožní. S tímto se žalovaný nijak nevypořádal. Dle žalobce má proto ukončení pobytu dopadat na cizince, kteří pobyty „fakticky“ nekonzumují, nikoli ty, kteří zde již žijí, pouze zde po určitou dobu nepobývaly.
31. K tomu soud předně uvádí, že povolení k trvalému pobytu představuje pro cizince nejvyšší pobytové oprávnění, jehož získání je podmíněno množstvím kritérií, přičemž v řadě případů bude hlavním kritériem délka pobytu cizince na území jiného státu. Jinými slovy trvalý pobyt je často výsledkem usídlení cizince, případně jeho rodiny v dané zemi (výjimečně získaným i z jiných důvodů). Úprava v zákoně o pobytu cizinců současně ponechává cizincům s povoleným trvalým pobytem určitou pružnost s přihlédnutím k okolnostem, za kterých může být cizinec nucen území opustit. Na druhou stranu zákonná úprava zohledňuje veřejný zájem, aby povolením k trvalému pobytu nedisponovaly osoby, u kterých se povolení k trvalému pobytu stalo pouze formálním poutem bez reálného obsahu z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti v situaci, kdy v zásadě vymizely vazby k České republice. V takovém případě může dojít i k ukončení trvalého pobytu na základě upřednostnění veřejného zájmu před zájmem cizince být nadále držitelem povolení. Současně zákonodárce umožňuje „obnovení“ trvalého pobytu na základě § 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, tj. bude-li

chtít cizinec znovu disponovat tímto druhem pobytu, může si o něj dle daného ustanovení požádat.

32. Namítá-li žalobce, že se žalovaný neúčelností a přepjatým formalismem ve vztahu ke zrušení povolení nezabýval, nelze tomu přisvědčit. Žalovaný v reakci na žalobcovu odvolací námitku na s. 4 uvedl, že žalobce má možnost podat žádost o trvalý pobyt i na území České republiky, a to na základě § 66 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 69 odst. 4 zákona o pobytu cizinců za předpokladu, že zde bude pobývat v rámci přechodného pobytu. Po dobu vyřizování žádosti má pak určitou možnost pobývat na území. Z toho i implicitně vyplývá, jaký byl postoj žalovaného k této námitce, tj. vycházel z toho, že žalobce přímo na území může podat žádost o trvalý pobyt na základě jiného důvodu, tzv. „sloučení“, aniž by musel podstoupit anabázi spojenou s podáním žádosti ve Vietnamu. Ve vztahu k nevypořádání této konkrétní námitky proto žaloba důvodná není.
33. Na druhou stranu je k tomu nutné doplnit, že žalovaný nijak nespecifikoval, jak konkrétně mohl žalobce postupovat. V důsledku ukončení pobytu by totiž žalobci byl udělen toliko výjezdní příkaz sloužící výhradně k vyřízení nutných úkonů k vycestování a k samotnému vycestování z území. Z § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve znění od 18. 12. 2015 bylo přitom zřejmé, že v době platnosti výjezdního příkazu není již cizinec za pobytu na území oprávněn podat žádost o povolení k trvalému pobytu. V této souvislosti bylo mimo jiné v bodu 32 důvodové zprávy k zákonu č. 314/2015 kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, uvedeno, že se ministerstvo zabývalo též otázkou, zda nemohou být narušeny zájmy nezletilých dětí ve smyslu Úmluvy o právech dítěte. Danou úpravou se totiž mimo jiné explicitně znemožňuje podání žádosti o trvalý pobyt dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců z výjezdního příkazu. Takový rozpor přitom ministerstvo neshledalo, neboť výjezdní příkaz je vždy až následkem řízení o ukončení nebo neprodloužení jiného standardního pobytového oprávnění, *v jehož rámci je nutně hodnocen i soulad příslušného rozhodnutí s mezinárodněprávními závazky České republiky, tedy včetně Úmluvy o právech dítěte.* Pokud je po takto proběhlém hodnocení v průběhu neprodloužení nebo ukončení pobytu vydán výjezdní příkaz, jedná se o důsledek řízení, v němž byly již všechny rozhodné aspekty posouzeny.
34. Dle soudu proto nic nesvědčí tomu, že by žalobce mohl skutečně získat pobytové oprávnění na základě žádosti podané přímo na území a měl určitou možnost zde do doby vyřízení pobývat (udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění je pouze hypotetické s ohledem na široký prostor pro uvážení ze strany ministerstva). S tím tak souvisí pro věc mnohem podstatnější otázka existence veřejného zájmu na zrušení povolení žalobce a nutnost podání žádosti ve Vietnamu o totožné oprávnění k pobytu (§ 66 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a s tím případně spojený pobyt žalobce v zemi původu před tím, než se bude moci znovu vrátit do České republiky.
35. V konkrétní situaci žalobce soud nespatřuje veřejný zájem na zrušení povolení k trvalému pobytu žalobci, jehož jediným důsledkem by bylo vycestování do země původu, kde by žalobce požádal o totožný druh pobytu a ve výsledku se znovu vrátil. V nyní posuzované věci je totiž zřejmé, že žalobce má i nadále silné vazby k České republice. Jeho

otec, kterému byl svěřen do péče a má vyživovací povinnost vůči žalobci, disponuje povolením trvalému pobytu na území, žije zde mnoho let, má zde vybudované zázemí, včetně výdělečné činnosti. Na území současně pobývá babička žalobce, která má být českou občankou.

36. Soud se proto v tomto případě nedomnívá, že by cokoli bránilo žalobci – nezletilému dítěti znovu získat povolení k trvalému pobytu. Aby ho však získal, musel by on i členové jeho rodiny zbytečně podstoupit všechny těžkosti s tím spojené zejména odcestování do Vietnamu kvůli podání žádosti o nové povolení k pobytu na zastupitelském úřadu. Takový postup by ovšem byl v tomto konkrétním případě pouhým vítězství formy nad hmotou, nicméně se závažnými důsledky pro žalobce a jeho rodinu. Za daného stavu proto soud neshledal, že by existoval dostatečně silný veřejný zájem na ukončení trvalého pobytu v případě žalobce, který by převážil dopady do soukromého a rodinného života žalobce.
37. K porušení povinností žalovaným, tj. k rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu, definujícím požadavky na odůvodnění, resp. k rozporu s § 89 odst. 2 správního řádu, jakož i k opomenutí zjistit stav věci ve smyslu § 3 správního řádu a porušení § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, soud konstatuje, že uvedená pochybení jsou formulována příliš obecně. Na základě § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. je však žalobci uložena povinnost uvést v žalobě skutková tvrzení a právní argumentaci, která musí být individualizována ve vztahu k žalobci a k projednávané věci.
38. Za žalobní bod lze považovat každé vyjádření žalobce, z něhož by i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nepřezkoumatelné, potažmo nezákonné. Právní důvody nicotnosti, nepřezkoumatelnosti, případně nezákonnosti napadeného rozhodnutí musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum. Míra precizace žalobních bodů pak do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je proto žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu může soud přistoupit a posuzovat jej (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudek ze dne 23. 6. 2005, sp. zn. 7 Afs 104/2004).
39. Pokud se tedy žalobce obecně dovolával nerespektování § 68 odst. 3, § 89 odst. 2, § 2 odst. 3, 4 a § 3 správního řádu, pak s ohledem na to, že soud přistoupil ke zrušení rozhodnutí pro důvody upřesněné výše, bude žalovaný muset v rámci odvolacího řízení mimo jiné i znovu posoudit všechny okolnosti daného případu a přijmout řešení v souladu s uvedenými ustanoveními správního řádu. Z tohoto důvodu se dále soud takto obecně formulovanou námitkou nezabýval.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

40. S ohledem na výše uvedené soud dle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nezákonnost. Soud proto dle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. Tento názor lze shrnout tak, že žalovaný stran přiměřenosti nedostatečně posoudil okolnosti rodinné situace žalobce, které nepovažoval za natolik specifické, aby vedly k nepřiměřenosti rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu. Soud naopak dospěl k závěru, že okolnosti tohoto případu navíc při vědomí, že žalobce je nezletilým dítětem, jehož zájem

má být předním hlediskem při rozhodování, jsou takové povahy, že zrušení povolení bylo nepřiměřené s ohledem na mezinárodní závazky České republiky. Současně soud v tomto konkrétním případě nespátřuje ani zájem na zrušení povolení s ohledem na trvající vazby žalobce k České republice, kvůli kterým by formální zrušení a následné vydání nového povolení ze země původu vedlo pouze k jeho dlouhodobé nepřítomnosti na území, přestože zde má existující rodinné a materiální zázemí.

41. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s., dle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu přísluší náhrada nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Dle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2014, č. j. 45 A 11/2012 – 61, při rozhodování o náhradě nákladů řízení ve smyslu § 60 odst. 1 soudního řádu správního soud zpravidla přiznává úspěšnému účastníkovi i náhradu nákladů, jež tento účastník vynaložil v souvislosti s rozhodováním o předběžném opatření a o odkladném účinku, a to i když v dané souvislosti bylo rozhodnuto v jeho neprospěch, což byl případ žalobce, jehož návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě nebylo vyhověno. Rozhodný je totiž pouze úspěch účastníka ve věci samé, a nikoli úspěch při dílčích rozhodnutích předběžné povahy učiněných soudem v průběhu řízení.
42. Náhradu nákladů řízení proto představuje žalobcem zaplacený soudní poplatek z podané žaloby v částce 3 000 Kč. Dále se jednalo o náklady právního zastoupení spočívající v odměně advokáta. Konkrétně soud přiznal náhradu za dva úkony právní služby po 3 100 Kč společně se dvěma režijními paušály po 300 Kč – převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif). Celkem je tedy žalovaný povinen k náhradě nákladů řízení ve výši 9 800 Kč, a to k rukám právního zástupce Mgr. Vratislava Polky.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. července 2019

JUDr. Karla C h á b e r o v á v. r.
předsedkyně senátu